

OF IS HET ZELFS AL 12 UUR GEWEEST?

In het vorige nummer van Noorderlicht vertelde Petry haar visie over de Noorse Boskat (Mijn visie op de rasstandaard!). Haar visie ging over de rasstandaard zoals zij die in Noorwegen ziet.

In deze uitgave gaat Melanie in op de standaard, maar dan in het perspectief van de gezondheid en wat de gevolgen zijn van lijnteelt.

Nu zal je wel denken: "Ach, alweer zo'n verhaal over oude en nieuwe type Noor", maar hier gaat het dus niet meer alleen om het uiterlijk... Hoewel het uiterlijk de reden is voor de verandering van de gezondheid van dit ooit zo robuust ras...

Want door de lijnteelt, die ik in bijna ALLE! stambomen tegen kom, is ons ras niet zozeer qua uiterlijk aan het uitsterven, maar door al die nare ziektes: PKD, HCM, CIN... noem maar op, blijft er straks niets meer over van dit ooit zo robuuste natuurras!

De afgelopen weken ben ik erg intensief bezig geweest met stamboom research bij de noren, omdat ik op zoek was naar een kater voor een vriendin. Ik heb me altijd al wel veel met stambomen bezig gehouden, maar dat ging dan meer over mijn eigen fokbestand. Nu ik op zoek ben gegaan, ben ik wel erg geschrokken! En ik moet zeggen: het verbaast mij niets meer dat we nu met de noren ineens met HCM, PKD, CIN... noem maar op zitten, want JEMIG! Ik kom maar een handjevol "normale" stambomen tegen (over de heele wereld verdeelt!!!!) en de rest is allemaal wat ik noem: extreme "lijnteelt".

Ik snap wel dat het in begin nodig was, om de kenmerken (die overigens ook nog maar schaars te vinden zijn!)

vast te leggen. Maar nu kom ik **regelmatig** stambomen tegen, waar één en dezelfde kater 30 keer of vaker in voor komt!!!! Dan kan deze kater nog zo goede eigenschappen hebben gehad, want ik praat hier over een kater, die bekend staat voor SUPER nageslacht en hij is in mijn ogen ook echt een

SUPER kat en heeel belangrijk voor dit ras! Maar toch - een kat kan nog zo gezond en mooi en lief zijn - 30 keer in één stamboom???? Is het dan geen wonder, dat onze noren ineens van alles mankeren?

Kijk eens in de stambomen van je katten en ga dan op een database steeds verder naar achteren in de generaties. Tel eens die katten, die je daar dubbel en dwars tegen komt... Ik heb op een gegeven moment een lijstje met veel voorkomende namen moeten maken en telkens als ik die naam weer tegen kwam een streepje ernaast gezet (alsof je aftelt hoe veel dagen je nog in de gevangenis moet zitten ;o) anders kon ik het namelijk niet meer bijbenen, want ik zag door de bomen het bos niet meer (letterlijk en figuurlijk ;o) en dan zul je erg gaan schrikken - *dan pas* snap je wat ik hier bedoel! En dan word er nog steeds beweerd, dat de genenpool van de noren groot genoeg is... Dat komt misschien ook, omdat de databases op internet de inbreedingscoëfficiënt alleen over acht generaties berekenen. Als je dan

verder terug gaat, scoort die meestal wel hoger. Dat betekent dan toch dat er katten in die stamboom zitten met een hoge inbreedingscoëfficiënt. En dat programma berekend dan ook niet verder, dat die katten gewoon allemaal van dezelfde wortel afstammen. Dat kan het ook niet, want je laat de andere lijn van die stamboom achterwege, als je verder terug gaat naar de vorige generaties!

Fokkers schieten als paddenstoelen uit de grond en kijken (als ze al überhaupt naar de stamboom kijken!) alleen maar naar de vier of vijf generaties die ze op papier hebben. Met alle gevolgen van dien... Deze fokkers hebben vaak niet eens een fokdoel! Hoe kun je nou willen fokken zonder een bepaald doel???? Maar ook fokkers die al jaren bezig zijn, weten vaak niet, dat ook in hun stambomen veel namen vaker dan twee keer voorkomen... Er zijn helaas maar weinig fokkers, die alle generaties van hun katten nakijken. En het schijnt dus ook moeilijk te zijn om stambomen te lezen, want ze zeggen dan dat ze niet van lijnteelt houden en schrikken zich rot als ze hun stambomen eens "voorgelezen" krijgen...

Dan krijg je ook nog eens e-mails van zogenaamde fokkers, die beweren dat het ethisch gezien onverantwoord is een blok op een CIN lijn te zetten,

dan deze lijn met alle risico's gewoon verder voort te zetten! En dat ze goede garanties op hun risico geven en onlangs nog een katertje "vervangen" hebben!!! Dat het alleen belangrijk is om bij deze ene ziekte te blijven en er geen andere meer bij in te fokken!!!

Dit is toch wel zoooo triest!!!

Wat heeft een nieuwe kitten eigenaar een vreselijk verdriet als zijn katertje van 9 maanden oud aan PKD overlijdt en bij zijn zusje ook al de diagnose voor deze enge ziekte is gesteld. Het andere broertje was ook al overleden...

Als ik dan die stamboom bekijk, dan is het – in mijn ogen- gewoon hetzelfde alsof je broer en zus met elkaar verpaart! Ze stammen beiden van dezelfde lijnen af. Beide ouders kunnen dan zelf best wel gezond zijn, maar deze combi is in mijn ogen dus echt niet gezond meer. Alleen omdat niet verder gekeken wordt dan de neus lang is (ook weer letterlijk ;o)! Want de namen van de ouders en opa en oma kunnen wel allemaal verschillend zijn, maar de overgrootouders van beide ouders kunnen dan nog precies dezelfde zijn!

En het is tegenwoordig toch zooo makkelijk want wij hebben veel stamboom databases op Internet en ook al kloppen die niet altijd, heb je toch wel een indicatie en kun je het bij twijfel, zwart op wit vergelijken als je bij de desbetreffende fokkers informeert. Vroeger had ik ook nog geen databases, maar ik heb de stambomen

van mijn fokbestand, voor aanschaf eerst eens even goed bekeken en dan wel tot aan de wildvangen generaties toe! Informeer bijvoorbeeld bij fokkers, die stamboomkopieën verzamelen.

Fokken is niet alleen twee mooie katten bij elkaar zetten en ook al staan op het stamboompapier allemaal verschillende namen – een stamboom bestaat niet alleen uit vier of vijf generaties! Die generaties daarvoor hebben ook allemaal ouders en die kunnen wel allemaal precies dezelfde wortel (afkomst) hebben!

Heel erg belangrijk is ook te achterhalen hoe de voorouders, qua karakter en gezondheid, waren/zijn! Dat doen helaas ook maar weinig fokkers! Zijn de voorouders aanhankelijk, hoe gaan ze met andere dieren om, hoe zien ze eruit, hoe groot zijn ze en wat voor type en vacht hebben ze..... Als de moederpoes moeilijke bevallingen heeft, dan hebben dochters dat meestal ook! Als moeders erg potent is (vaak hevige krols en misschien markeert ze zelfs iets!) dan kun je van dochterlief ook vaak verwachten dat ze gaat plassen! En bij poezen is dat moeilijker eruit te krijgen dan bij katers, want de meeste katers stoppen met sproeien als ze geholpen zijn, maar de meeste poezen blijven plassen, ook al zijn ze geholpen! De poes stopt dan vaak pas als ze verhuisd is naar een nieuwe omgeving!!! Heb je zo'n poesje aan mensen verkocht, die niet vanwege hun kat willen gaan verhuizen, dan moet de poes maar alleen

verhuizen... Fokken wij daarvoor? Dus er zijn nog veeel meer dingen waar je op moet letten als je een kat aanschaft om mee te fokken.

Ikzelf heb in het verleden ook al een "lijnteelt" poes in moeten laten slapen. Het was een supermooie, lieve en grappige poes, die ik nog steeds erg mis en zij kwam uit "de beste" lijnen en ik kende ook veel van haar mooie (en zoals ik toen ook *dacht* gezonde...) verwantschap, vandaar dat ik het toen ook aandurfde. Achteraf bleken de problemen toch wel in de lijnen te zitten... Ik dacht ook: "Zo, al dat goede uit die lijnen is mooi vast gelegd..." Maar jullie kunnen wel nagaan dat ik daar nu heel anders over denk en hetgeen wat nu zoal speelt in de Norenwereld is voor mij alleen bevestiging voor mijn vermoeden, dat al die aangeboren afwijkingen hoofdzakelijk door zogenaamde "lijnteelt" komen. Trouwens – de dierenartsen denken hier net zo over als ik!

En waarom doet men die lijnteelt? Om het type vast te leggen, zogenaamd het ras te "verbeteren"... ,zodat het nageslacht zoveel mogelijk op het podium beland... De Noorse Boskat schijnt tegenwoordig alleen nog maar uit een neus te bestaan. Ik heb 13 jaar geleden een heleboel Noorwegen importen bekeken, bij een fokker. En ik heb al hun neuzen gevoeld! Pan's Tinella en Pan's Tassop bijvoorbeeld, waren toen al 14 jaar oud. Dat was het allereerste stelletje dat naar Duitsland kwam. En ze hadden daar iets van 36 katten – allemaal importen uit de lijnen Pan's, av Baune, Christiania's, Satukissan enzovoort en ik heb daar geen enkele kaarsrechte neus gevoeld!!!!!! Bij sommigen leek de neuslijn op oog wel recht, maar als je dan voelde, was er altijd wel een klein dipje of een bobbel voor op de neus. Sommigen hadden zelfs perzen neuzen! De Noorse Boskat is nou eenmaal een natuurras en zo zagen ze er ook allemaal totaal verschillend uit. Wat ze allemaal wel gemeen hadden, was het makkelijke karakter, DE vachtstructuur, compact en krachtig gespierde lichamen en DE uitstraling

– gewoon het algehele plaatje NFO. Het was toch ook ooit een natuurras?! De natuur kun je nou eenmaal niet met een liniaal, millimeter nauwkeurig afmeten! De natuur is variatie en verassing! Ieder natuurproduct is uniek en heeft een ander uiterlijk! Ik heb bij die fokker geen enkel iel, lang, dun, pluizenvachtig gevalletje gezien, zoals ik ze nu op het podium vaak tegen kom... Ik heb ooit besloten Noorse Boskatten te fokken en niet iets dat een keurmeester mooi vindt... En ik was ook eigenlijk van mening dat men toen begonnen was, de noren als ras te erkennen, zodat ze niet uitstierven door inkruising van andere rassen?! Nou – waar zijn deze noren dan gebleven???

Ik wil niet zeggen dat er tegenwoordig geen mooie noren meer zijn, in tegendeel! Ik zit vaak zat te zwijmelen naar mooie, grote, stevige noren, die dan ook nog eens een rechte neus hebben... Maar, als ik dan naar de stamboom kijk en de problemen met spijsvertering en ergere dingen te horen krijg, denk ik: “Dan maar geen heel nest met perfecte show katten”. Dan liever een heel verschillend nest, want des te breder de genenpool – des te meer variatie zit er in zo’n bont nestje. Ze zien er dan allemaal anders uit – net zoals in het begin: grote oren, kleine oren, lange koppen, dikke koppen, lange lichaam, korte lichaam, rechte neuzen, kromme neuzen, noem maar op. Maar toch zie je gelijk: Dat is een Noorse Boskat! En de nieuwe eigenaren hebben er dan als het goed is jaaren lang plezier van...

Volgens mij moet er toch eens flink over nagedacht worden, of het niet eens tijd wordt om weer vers bloed uit de bossen/boerderijen in Scandinavië te halen, om te proberen de schade weer te herstellen, die wij aangericht hebben! Want ineens zijn het zogenaamd geen schootkatten meer, verstoppen zich als er visite komt, kunnen niet meer zo goed in groepen leven, omdat het extreem sociale karakter eraf is, zijn gevoelig voor van

alles, worden niet oud meer en hebben dus echt niet meer hét uiterlijk van het prototype Truls, of al die andere mooie noren vanuit de begintijd. Bij al die katten, hoe verschillend ze ook waren, kon je zelfs als leek al zien: “Die komt uit de bossen!” Of misschien gaat de Noorse Boskat

straks gewoon anders heten? Zoals ze dat bij de Siamees toen hebben gedaan (Siamees en Thai). Ik zie al genoeg “Balinesische Boskatten” op podium, dus wie weet... Zou evt. een oplossing kunnen zijn, want dan zou de wildvang voor dit “nieuwe” ras open gegooid worden. En dan maar hopen dat wij van die fouten geleerd hebben en niet meer zozeer op de momentane trends van de keurmeesters afgaan, maar voor het welzijn van ras en de liefhebbers kiezen!

Het is al die tijd al zo geweest dat de smaken van de keurmeesters verschillen en dan komt er ook nog eens bij dat er bepaalde trends gezet worden. Een tijdje was het zelfs zo dat de keurmeesters beweerden dat een Noor “elegant” eruit hoort te zien – en ze stonden er dan ook op, dat het zogenaamd zwart op wit in de rasstandaard staat... De standaard is al een paar keer veranderd, maar *dát* stond er toch echt nooit in!

Ik denk dat ik hiermee een heleboel fokkers uit het hart gesproken heb, maar dat er ook wel een aantal zullen zijn, die het hier absoluut niet met mij eens zijn...

Dit stukje is niet bedoeld om mensen aan te vallen, of met een vinger naar iemand te wijzen, Maar puur om iedereen eens wakker te schudden. Ikzelf wist namelijk tot voor kort ook niet dat er bijna alleen nog maar lijnteelt noren zijn... Ik dacht dat er nog wel genoeg vreemd bloed was en

dat de Noor alleen qua uiterlijk verandert, zoals dat altijd al is geweest. Maar door mijn zoektocht ben ik erachter gekomen dat ik nu toch eens snel moet zorgen mijn oude lijnen voor mij te kunnen behouden. Ikzelf kom dan namelijk ook met mijn lijnen in de knoop, want onze poezen worden er niet jonger op. En zo gaat mijn zoektocht dus verder... Een! geschikte dekkater heb ik tot nu toe gevonden - die ga ik binnenkort eens live bekijken... En ik blijf verder zoeken, maar tot nu toe vind ik niet meer dan die ene kater ;o((((((((((Mijn vriend droomt inmiddels al van brandende stambomen! Zo ver is het hier al ;o)

Foto's:

Pag.	Naam
18	Dunder Fra Jjerriks Smykkeskrin
19	Arthur Weasley Fra Jjerriks Smykkeskrin
19	Fairytale Fra Jjerriks Smykkeskrin
20	Hoppetossa Fra Jjerriks Smykkeskrin
21	Satyrus Mimingus Fayth